

XVI TAVALINE PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine Tr12 ,13.16-19)

Lugemine Saalomoni tarkuseraamatust:

Ei ole teist Jumalat peale sinu, kes kannaks hoolt kõige eest. Sina ei pea tõestama, et sa õiglane kohtumõistja oled, sest sinu vägevus on tõe algus ja see, et sa valitsed kõige üle, paneb sind halastama kõikide peale. Sa näitad oma jõudu neile, kes ei usu sinu kõigeväelisust, ja paljastad nende jultumuse, kes sind ei tunnista. Kuid oma vägevuse pärast mõistad sa leebet kohut ja valitsed meie üle armulikult, sest sinu vägevus on allutatud su tahtele. Niisuguste tegude läbi õpetad sa oma rahvale: õige inimene peab armastama oma ligimest, ning sisendama su lastele lootust, et sina annad patusele aega meelt parandada. See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps86 ,5-6. 9-10. 15-16 R: 5)

R: Issand, sina oled hea ja annad andeks.

Issand, sina oled hea ja annad andeks,
rikas heldusest kõigile, kes sind appi hüüavad.

Issand, võta minu palvet kuulda
ja pane tähele mu anumise häält.

R:

Kõik rahvad tulevad ja kummardavad sind,
annavad au, Issand, sinu nimele.

Sest sina oled suur ja teed imesid,
sina ainuüksi oled Jumal.

R:

Sina, Issand, oled halastaja ja armuline Jumal,
kannatlik ootama ning rikas tõe ja heldusest.

Pööra end minu poole ja ole mulle armuline,
anna jõudu oma sulasele, sinu ümmardaja pojale.

R:

(Teine lugemine Ro8 ,26-27)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast roomlastele:

Vennad, Vaim tuleb meile appi meie nõtruse vastu, sest me ei tea, kuidas tuleb palvetada, aga Vaim palvetab ise meie eest väljendamatute anumistega. Ning südamete tundja Jumal teab, mis Vaimul on mõttes, sest Vaim palvetab pühade eest Jumala tahtmise järgi.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jh 15,15b)

Halleluuja. Mina olen hüüdnud teid sõpradeks,
sest teile olen ma ilmutanud kõik, mis ma kuulsin oma Isalt. Halleluuja.

(Evangeelium Mt13 ,24-43)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Jeesus rääkis rahvale tähendamissõna: "Taevariik on inimese sarnane, kes külvas oma põllule hea seemne. Aga kui ta magas, siis tuli vaenlane ja poetas umbrohuseemet nisu sekka ning läks minema. Kui oras tärkas ja looma hakkas, siis tuli ka umbrohi nähtavale. Peremehe sulased tulid tema juurde ja ütlesid talle: "Isand, kas ei külvanud sa mitte head seemet, kust tuleb nüüd siis umbrohi?" Ja tema vastas neile: "Seda on teinud minu vihamees." Aga sulased küsisid temalt: "Kas sa tahad, et me nüüd läheksime ja koguksime umbrohu põllult ära?" "Ei,"

vastas tema, "sest muidu tõmbaksite te rohides üles ka nisu. Laske mõlemal kasvada lõikuseni, aga viljalõikuse ajal ma ütlen lõikajaile: "Koguge kõigepealt kokku umbrohi, siduge kimpu ja põletage ära, aga nisu tooge mu aita".

Ja ta rääkis neile veel ühe tähendamissõna ning ütles: "Taevariik on sinepiiva sarnane, mille inimene võttis ja külvas oma põllule. See on küll väikseim kõigist seemneist, aga kui ta kasvama läheb, saab see suuremaks teistest taimedest ning sirgub puuks, nii et taeva linnud tulevad ja teevad pesa tema okstele".

Ja ta rääkis neile veel ühe mõistujutu: "Taevariik on haputaigna sarnane, mille naine võttis ja segas kolme vaka jahu sekka, kuni kõik läks hapnema." Seda rääkis Jeesus rahvahulkadele tähendamissõnadega ja ilma mõistukõneta ei rääkinud ta neile midagi, et läheks täide, mis on öeldud prohveti kaudu: "Ma avan oma suu tähendamissõnadeks ja räägin sellest, mis on olnud varjul maailma loomisest peale."

Siis laskis Jeesus rahvahulkadel ära minna ja läks koju. Aga tema jüngrid tulid tema juurde ja ütlesid: "Seleta meile tähendamissõna umbrohust põllul." Ja tema rääkis: "Hea seemne külvaaja on Inimese Poeg. Põld on maailm, hea seeme tähendab taevase kuningriigi lapsi, aga umbrohi kurja lapsi. Vihamees, kes umbrohtu külvab, on saatana. Viljalõikus on maailmaajastu lõpp, ja lõikajad on inglid. Nii nagu umbrohi nüüd tulega ära põletatakse, nõnda saab olema maailmaajastu lõpus. Inimese Poeg läkitab oma inglid, ja nemad koguvad tema kuningriigist kõik kurjale ahvatlejad ja ülekohtutegijad ning heidavad nad lõõmavasse ahju. Seal on ulgumine ja hammaste kiristamine. Aga õiged lõõvad siis särama kui päike. Kel kõrvald on kuulda, see kuulgu."

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Ei ole ühtki Jumalat, armsad vennad ja õed... "Ei ole ühtki Jumalat peale Sinu, kes meie eest hoolt kannaks, sellepärast ei pea Sa tõestama, et et oled õiglaselt otsustanud." Nii seisab Saalomoni tarkuseraamatus. (12,13)

Või siis nagu inglise kirjanik Douglas Adams seda on öelnud: "Ma keeldun end tõestamast," ütles Jumal, "sest iga tõestus on usu vastu ja minul kui Jumalal ei saa ju olla midagi usu vastu". Ning tõepoolest pole ühtki Jumalat, kes peaks meile oma tegudest aru andma, isegi siis, kui tema teod seisneksid selles, et teda pole olemaski...

Teravmeelsusi taga ajades võime me vahel eksida libedale teele, aga kõiki sõnamänge ei tasu siiski päris tõsiselt võtta.

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, usu õpetamisel on tänaseks seljataga pikk ajalugu, ja selle põhjal võib veenduda, kui erinevad olnud eri aegadel ja kultuurides elanud inimeste tõekspidamised. Võtame näiteks ühe loo IV sajandil kirja pandud teosest "Apophthegmata Patrum" ehk "Isade õpetused", mis käsitleb varajaste kirikuisade vägitegusid. See lugu, mida omal ajal jutustati kindlasti surmtõsiselt, kõlab nii: "Kord tuli kurat kõrbeisa Makariosele mõõgaga kallale ja tahtis tal jalga otsast raiuda, aga tolle vagamehe alandlikkuse tõttu ei suutnud kurat seda teha, ning ütles: "Mis teil on, see on meil ka, ainult alandlikkuses olete teie meist erinevad, ja alandlikkuse pärast ei saa meie teist jagu."

Seda vagajuttu tõsimeelselt kuulates võib jääda täiesti tähelepanuta, kui veider on sündmus, mida meile silmade ette manatakse. Niisiis, kurat tuli mõõgaga ja tahtis pühamehel jalga otsast raiuda?! Miks just mõõgaga, ja miks just jalga? See kõlab nagu lõiguke Monty Pythoni absurdihuumorifilmist. Tänapäeva inimene küsiks kohe, kas saatana on tõesti nii ausameelne, et kõnnib avalikult relvaga vehkides inimeste seas ringi? Kas pole ta pigem kaval hingevaenlane, kes kiusab inimest, ise nähtamatuks jäädes, inimese enda seesmiste ihade kaudu?

Sõnad tänasest evangeeliumist kõlavad vähemalt sama kummalisena: "Isand, kas ei

külvanud sa mitte head seemet, kust tuleb nüüd siis umbrohi?" Ja tema vastas neile: "Seda on teinud minu vihamees." Naljakas vaenlane, kellel ei tulnud muud pahategu pähe kui umbrohtu külvata, pealegi veel niisugust, mida saab saagi kogumise järel viljast eraldada. Ausalt öeldes tundub seesugune tootsipeenra tegemine pigem igavuse peletamiseks ja tähelepanu saamiseks mõeldud rehepapistiku vembuna.

Siiski ei saa möödunud aegade inimeste ellusuhtumist meie ajaga võrrelda. Elu oli siis ju enamasti lühike, loodust nähti pigem vaenlasena, paljusid haigusi ei osatud veel ravida, lapse sünn oli eluohtlik nii emale kui vastsündinule, ja surmaotsuseid langetati kergesti ka tühiste eksimuste eest. Nii hoidis ootamatu surma lähedus kõigil inimestel teispoolsust ja vaimudemaailma aina silme ees.

Seevastu tänapäeval keskendutakse pigem maa peal hakkama saamisele, ning vaid parimal juhul peetakse oluliseks ka seda, kuidas omaenda sisemistest moraaliheitlustest auga välja tulla. Meie elu on ju möödunud aegadega võrreldes uskumatult hea: inimesed elavad vanaks, konfliktide puhuks on politsei ja kohtusüsteem, surmanuhtlus on kaotatud ning haiguste vastu on apteegirohud ja eriarstid. Surm on muutunud justkui ebareaalseks - isegi kõrges vanuses pensionärid jagavad oma muljeid puhkusereisidest ja teevad plaane aastateks ette. Kuid maise elu lõpp ei jää sellegipoolest tulemata, selles ei saa olla mingit kahtlust...Saatan on arenenud koos inimühiskonnaga. Ta ei tule enam nagu aus mees meil mõõgaga jalga otsast raiuma, vaid ta on õppinud ära kasutama olukorda, et tema olemasolusse enam ei usuta. Nii pääseb ta meie hingele ligi peaaegu märkamatuult.

Armsad õed ja vennad, see vana lugu kuradist, kes tahtis vaga eraku jalga ära raiuda, ei olegi nii veider kui võib tunduda. Nii nagu kõnekäänd ütleb: mis ripakil see ära, ja mis ei ole ripakil, see tuleb tõmmata ripakile ja siis ikka ära. Saatan on alati nii käitunud. Ta ründab inimese keha selleks, et pääseda ligi tema hingele, panna ta võitlema oma maise elu ja heaolu eest - vahendeid valimata. Aga leplikkuse vastu tema tööpoolest ei saa. Kui inimene usub, et saatust tuleb Jumala käest, ja lepib sellega; kui ta usub, et kohtupäeval eraldab Jumal umbrohu nisust, siis ei hakka ta ka valudes Jumala vastu mässama, vaid hüüab teda appi kuni viimase hingetõmbeni. Seda ei tohiks ka meie - kõige oma hea elu, meelelahutuste ja puhkusereiside juures - siiski unustada. Aamen.